

ПАМ'ЯТАймо МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIII. Ч. 157. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, AUGUST 27, 1976 No. 157. VOL. LXXXIII

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ У ВІННІПЕГІ ВІДЗНАЧАЄ СВОЄ 30-РІЧЧЯ ЮВІЛЕЙНИМИ ІМПРЕЗАМИ І ПОДІЯМИ

Вінніпег (КСА). — Літо 1976 року — ювілейного року 30-річчя Колегії Св. Андрея у Вінніпезі — відзначало особливими подіями: тут відбулися Літні курси українознавства й релігії, які завершено концертом в суботу, 7-го серпня; в цей же день відбувся Крайовий З'їзд Ордену св. Андрея; в неділю, 8 серпня, в Каплиці св. ап. Андрея Первозванного відслужено Божественну Літургію Архидієцезійним чином; в одній із залів Манітобського університету відбувся Ювілейний Бенкет, після якого відбулася спеціальна Ювілейна Конкокація; в цю ж неділю ввечері відбулася товариська зустріч з президентом Манітобського університету, д-ром Рамфом Кемпбелом. Все відбулося під знаком ключа Блаженнішого Митрополита Андрія: «Колегія Св. Андрея — це наша сила, і наша слава!»

ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Цього ювілейного року Колегія Св. Андрея, від 4 липня до 8 серпня, відбула звичайні Літні курси українознавства, на які зголосилося 54 студенти з Канади і ЗСА; найбільше число з одного міста було з Едмонтону, Альберта. В програмі курсів входили різного рівня предмети української мови, історії України, релігії, мистецтва та спорт. Курси відбулися під керівництвом Андрія Сірого Олені Антимоню.

У програмі курсів студенти відбули виїзди на закриття дитячих курсів на оселі «Веселка» в Гімлі, Ман., на храмове свято громади Св. Володимира в Ке-норі, Онтаріо (що подарок студентам оплатила сама Ке-норська Громада), а в суботу 31 липня студенти були в Давфіні, Ман., де взяли участь у фестивальному поході.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ ПРОДОВЖИЛА НА ДВА МІСЯЦІ ВІСТАВКУ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Філадельфія (О. Лий). — Безпрецедентний успіх українських імпрез в рамках святкування 200-річчя Американської незалежності і 100-річчя українського поселення в ЗСА, влаштованих Громадським Комітетом, що його очолює д-р Іван Скальчук, привинув до продовження виставки українського народного мистецтва у Філадельфійському крайовому банку при 421

Чеснат вулиці, поблизу Ін-депенденс Гоулі. Виставку, яка включала народні стріли з різних частин України та зразки кераміки, різьби, вишивання, тощо, можна буде оглядати протягом вересня і жовтня. Крім української виставки, в банку рівнож містяться виставки стейтів Техас, Вірджинія, Міссісіпі, Делавер і Меріленд, а оглядають їх пересічно 1,000 осіб кожного дня.

Появився друком збірник праць: «Українці в американському і канадському суспільстві»

За редакцією проф. д-ра Всеволода Ісаїва, голови Наукової Ради Українського Соціологічного Інституту в Нью-Йорку, побився старанням і наглядом Видавництва Маріяна Коля перший збірник «Українці в Американському та Канадському Суспільстві».

Зміст книжки становлять: В. І. — До розвитку соціології української імміграції у ЗСА і Канаді; Іван Тесля — 3 демографічних дослідів української людності Канади; Роман Цибірський — Українці в ЗСА в світлі перепису 1970 р.; Ворен Колбах — Джерела матеріалів і проблеми аналізу даних про етнічне походження; Василь Галіч — Українці в Америці: почат-

кові труднощі одиниць та інституцій, 1865-1918; Алєн В. Андерсон — Зміни в українській ідентичності в сільських околицях Саскачевану; Богдан Боцюрків — Етнічна ідентифікація і наставлення університетських студентів українського походження: висліди анкетного дослідження в Альбертському Університеті; Галина Дуда — Оцінка сучасних Рідних Шкіл; Роберт В. Клімаш — Етнічні фестивалі в Північній Америці сьогодні; Всеволод Ісаїв — Суспільний стаж, процес асиміляції й етнічна ідентичність українців у Північній Америці; Ігор Зелік — Два роди етнічних громад; Володимир Нагірний (Закінчення на стор. 4-й)

Дол критикус, Мойдейл обороняє Дж. Картера щодо помилування дезертирів

Сієл/Нью Йорк. — У середу, 25-го серпня, республіканський кандидат на віцепрезидента, сенатор Роберт Дол з Канзасу, виступаючи на конвенції ветеранського «Американського Легіону» в Сієлс, Вашингтон, гостро нагавував демократичного президентського кандидата Джиммі Картера за те, що той день раніше на тій же конвенції заявив, що хоча не планує проголошувати «загальної амністії» для дезертирів, то якщо буде обраний на президента, проголосить «загальне помилування» для тих американських юнаків, які під час В'єтнамської війни відмовилися від військової служби та втекли за кордон. Сенатор Дол натомість сказав, що становище президента Джералда Форда цілком протилежне, бо Президент не планує проголошувати «ані загальної амністії, ані загального помилування» для дезертирів, чи втікачів від військової служби. Республіканський віцепрезидентський кандидат вказав на факт, що уряд президента Форда встановив «обмежену амністію», згідно з якою справа кожного втікача та дезертира мала бути розглянена окремо і якщо даний юнак одержав що «обмежену амністію», то мусів

протягом призначеного часу працювати на публічних роботах за відносно малу платню. Однак, тільки 19,000 дезертирів і втікачів скористали з цієї амністії, а понад 80,000 не хотіли вносити клопотання — заявив сенатор Дол. Він заявив, що Картер не розрізняє між тими, які втекли під час В'єтнамської війни, а тими, які втекли від військової служби.

Того самого дня, демократичний віцепрезидентський кандидат, сенатор Волтер Мондейл із Мінесоти сказав у Нью Йорку, що Картер не схвалював діяльності втікачів від військової служби, як рівнож не утворював цих втікачів з дезертирами, бо виразно заявив, що не планує проголошувати «загальної амністії» для дезертирів, а тільки «загальне помилування» для втікачів. Сенатор Мондейл сказав, що справа дезертирів мусить бути полагана окремо, бо своїм вчинком вони могли створити серйозну загрозу для їхніх друзів на фронті.

Інші речники Дж. Картера вказували, що він пропонує «помилування», а не «амністію», бо помилування знає свою кару, але не звільняє особу від вини, натомість амністія прощає і кару і вини.

Джеймс Бейкер очолює Вибірчий комітет през. Форда

Вейл, Колорадо. — У середу, 25-го серпня, Джеймс Бейкер, який під час Крайової конвенції Республіканської партії відіграв важливу роль в переконуванні «незобов'язаних делегатів» голосувати за президентом Фордом, став головою Вибірчого комітету Президента. Він прийшов на місце Роджера Мортон, колишнього конгресмена і колишнього секретаря торгівлі, який перейняв менш відповідальний пост. Речники Білого Дому натякнули, що президент Форд не був задоволений з діяльності Мортон, зокре-

ма під час правління, коли в багатьох стейтах перемогли Роналд Реген. Ці доповіді також твердили, що призначення Джеймса Бейкера на голову Вибірчого комітету президента Форда має на меті здобути для Президента підтримку більш прихильних республіканців, незалежних виборців і навіть демократів.

У Вейл, де Президент перебував на коротких відпочинку, тепер відбуваються наради чільних членів Республіканської партії, які мають на меті сформулювати виборчу стратегію.

Деніел Шорр та інші свідчитимуть в справі таємного конгресового звіту

Вашингтон. — У середу, 25 серпня, Комісія Палати Репрезентантів для справ етики проголосувала видати формальні виклики для телевізійного коментатора Денієла Шорра, трьох інших журналістів і 18-ох колишніх членів персоналу Комісії Палати Репрезентантів для справ розвідки, щоб вони свідчили в справі публічного виявлення таємного звіту про діяльність Центральної Розвідної Агенції (СІ-Ай-Ей). Як відомо, на початку лютого ц.р. Денієл Шорр, який працював для сітки «СІ-Бі-Ес», одержав з невідомих джерел таємний звіт про СІ-Ай-Ей і передав його ньюйоркській газеті «Ді Вільдз Бойс», яка опублікувала велику частину цього звіту. Хоча Шорр од-

верто заявив, що це він передав звіт, то далі твердить, що не поповнив жадного злочину, поклянувшись на свободу преси в ЗСА, як рівнож відмовляється подати прізвище особи, яка йому цей звіт передала. Кілька тижнів перед публікацією цього звіту у «Вільдз Бойс» Палата Репрезентантів була проголосувала, щоб цей звіт повинен задержати в таємниці. Телевізійна сітка «СІ-Бі-Ес» сусупендувала Шорра, але президент цієї сітки заявив, що підтримує цього журналіста в його заяві, що він не може зрадити прізвища особи, яка передала йому цей звіт. Переслухання перед Комісією Палати Репрезентантів для справ етики розпочнуться 8-го вересня.

Складник нікелю міг спричинити «легіонерську недугу»

Гаррісбург, Па. — Спеціаліст в ділянці отруйних газів і плинів, д-р Вільям Сандерман, заявив у середу, 25-го серпня, що переведені ним дослідні вакуети на мисливські, що т. зв. «легіонерська недуга», яка спричинила смерть 28 осіб і захворювання 150 інших, які брали участь в стейтській конвенції «Американського Легіону» у Філадельфії в липні, могла бути спричинена складником нікелю. Своє здогадки д-р Сандерман базує на тому, що в клітинах померлих і хворих ветеранів найдено надмірну кількість

нікелю. Однак, д-р Сандерман заявив, що його досліді не дали конкретних результатів і що він тільки «підозріває» таку причину недуги. Він також не міг точно пояснити, в якій спосіб ця отрута дісталася до організмів ветеранів, але натякнув, що в час конвенції у Філадельфії був страйк збирачів сміття і підприємств спалювали власні ужиті канцелярські папери, багато з яких мають домішку нікелю, який із спаленням міг перетворитися в отруйний газ. Досліді причин цієї таємничої «легіонерської недуги» продовжуються.

ПІВНІЧНА КОРЕЯ ЗАПРОПОНУВАЛА НОВИЙ ПЛАН ПОДІЛУ ДЕМІЛІТАРИЗОВАНОЇ ЗОНИ

Комуністи рубують людей, американці зрубують дерева. На фото: зрубане минулої суботи американськими воїнами дерево в демілітаризованій зоні Кореї, біля якого кр. рейські комуністи два дні раніше зарубали сокирами двох американських старшин, які наглядали над стінанням воїнами галузок з того дерева.

Панмунджом, Корея. — На конференції Військової комісії перемир'я, яка розпочала тут свої наради в середу, 25-го серпня ц.р., представники Північної (комуністичної) Кореї несподівано для всіх прийняли раніше запропонований американцями в роках 1953 і 1970 план поділу демілітаризованої зони на дві частини, щоб тим самим оминати випадків подібних до останнього, у якому комуністичні воїни «сокирами і мотиками зарубали двох американських старшин у спосіб за гілляки на дереві, які американці намагалися зрізати. Комуністичні» представники натомість поминали мовчанкою американську вимогу, щоб воїни, які брали участь у вбивстві, притягнуті до судової відповідальності і покарані. Адмірал Марк П. Фруден, який бере участь у переговорах, заявив, що пропозиція поділу

зони, яка відділювала б мирний корпус військ Об'єднаних Націй і комуністичних сторожів в районі Панмунджому, можливо і є позитивним кроком для розв'язки і оминання випадків, подібних до останнього. Однак адмірал Фруден не вважає, що сама пропозиція є задовільною, бо вона не включає американської вимоги про покарання винних.

Згідно з пропозицією Північної Кореї, частина Панмунджому, відома тепер як спільна забезпечена зона, мала б бути поділена на дві частини: військову демаркаційну лінію, хоронену з обох боків. Це мала б забезпечити сторона перед фізичним контактом, а тим самим перед випадками удару. До сі комуністичної і американської військовики мали однакове право порушувати у цій зоні, яка протяглася приблизно 800 ярдів з півночі на південь.

Французький прем'єр зрезигнував, протестуючи проти поведінки президента

Париж. — В середу, 25-го серпня, в часі засідання уряду зрезигнував із свого становища прем'єр-міністр Франції Жак Шірак, створюючи тим самим тимчасову кризу. Шірак обвинуватив президента Валері Жіскара д'Естена, що він обмежував його діяльність і не давав йому можливості діяти авторитетно при розв'язці численних проблем Франції. Шірак, який очолював французький уряд на протязі останніх двох років, належав до так званої Дел'Олівської партії, але його відносини в останньому часі з президентом погіршилися, що довело до його зрезигнації. Покинув президент Жіскар назначив проф. Реймонда Барре, який виконував до сі функцію міністра для закордонної торгівлі, на пост прем'єра, однак він не належить до Дел'Олівської партії і це викликало у Франції різні спекулятивні міркування. Повний склад кабінету мав би бути проголошений у п'ятницю, 27-го серпня. Виступаючи на телебаченні, президент Жіскар заявив, що він прийняв зрезигнацію Шірака «тому, що вона була йому запропонована» і що наступний прем'єр матиме більше суверенності у виконанні його функцій.

Обманули комсомольців

Київ. — «Молодь України» з 11-го серпня ц.р. надрукувала під заголовком «А воно капає...» листа вісьмох робітників (Данилюка, Ковалів, Ліска, Ваканька, Петрова, Зуова, Савчука і Гладкого), які приїхали на Донбас для спорудження нових шахт у числі трьохсот комсомольців, яких влада обіцяла не тільки добрі платні, але також гарно обладнані житлові умови з усіма вигодами, де вони мали проводити свої вільні від праці хвилини. «А вишло навпаки, — скаржаться автори листа. — Коли ми зайшли до своїх кімнат і спробували відчинити вікно, то воно впало, а двері від протягу відчинилися, бо під ними — величезна щілина. Ми тут масово жили і працювали, але за зимовий період не ручасмося: батареї для ogrівання стоять не секційні, а суцільні і, за словами сторожів, майже не гріють. Шафи у багатьох кімнатах неуклоплектовані. В умивальнику на голову сиплеться штука-

турка і капає вода — звідки вона береться, ми не знаємо, бо в краях води немає ні вдень, ні вночі. За питною водою треба бігати з четвертого поверху в підвальні приміщення. Будинки культури на ремонті і, кажуть, ремонтуватимуть його до «білих мух», як і лазню. Правда в червоному кутку є старенький телевизор, але, щоб побачити янєбудь зображення, треба дуже напружувати зір. Щоб провести вечір відпочинку треба йти за шість кілометрів на сусідню шахту».

Газета «Молодь України», щоб перевірити «факти», вислала в Донбас свого кореспондента, який мав за завдання перевірити на місці зажадання молодих шахтарів, але Лідія Константинова Іржевська, завідувача гуртожитком, перестрівши кореспондента заявила, що, мовляв, «господарники робили що могли, але їм не вдалося передбачити все до дрібниць».

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ СХВАЛИЛА РЕЗОЛЮЦІЮ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Вашингтон. — У вівторок, 24-го серпня, Сенатська комісія для закордонних справ, очолювана демократичним сенатором Джном Спаркманом з Алабами, схвалила резолюцію в справі Валентина Мороза — інформус Сяген Іванців, асистент республіканського сенатора Джеймса Баєлі з Нью Йорку та головний радий українського Народного Союзу. Рішення Комісії для закордонних справ створило можливість голосування цілого Сенату над цією резолюцією.

Резолюцію, яка носить порядкове число «Сенатська резолюція 67», Комісія для закордонних справ схвалила без жадних змін чи додатків. Вона закликала Президента ЗСА «висловити зацікавлення уряду свободою та безпекою Валентина Мороза».

Ця резолюція повинна бути поставлена на голосування цілого Сенату ще перед закінченням каденції теперішнього Конгресу, бо в іншому випадку вона буде унеможливлена і треба буде ново вносити її в Сенат, знову відбудуватимуться переслухання Комісіїю для закордонних справ і знову ця Ко-

Валентин Мороз

місія муситиме її схвалити, отже мусила б ще раз пройти цілу складну процедуру.

Справи дуже допомогли б звернення і прохання громадян українського походження до сенатора Майка Менсфілда з Монтани, лідера Демократичної більшості в Сенаті, та до сенатора Гю Скотта з Пенсильвенії, лідера Республіканської меншості в тій Палаті Конгресу, щоб вони старалися якнайшвидше поставити цю резолюцію під голосування цілого Сенату. Також треба в цій справі звертатися до всіх членів Сенату.

УКРАЇНСЬКІ КОРЕСПОНДЕНТИ НА ХХІ ОЛІМПІЯДІ ПРИСЛУЖИЛИСЬ УКРАЇНСЬКИМ СПРАВАМ

Монреаль (Українська Олімпійська Пресова Служба). Поміж тисячами акредитованих журналістів на Олімпійських Іграх в Монреалі, були також українські журналісти, які старалися не пропустити жадної нагоди, щоб ставити питання, пов'язані з українськими акціями на Олімпіаді.

Повну пресоу акредитацію на Олімпіаді мали Олег Яхно (Аргентина), представник Інформаційної Служби «Смолоскип», який також жив в приміщеннях для міжнародних кореспондентів, Андрій Бандера (Торонто), представник Української Центральної Інформаційної Служби (УІСІС) і Андрій Семютюк (ІС СКВУ), який мав частинну акредитацію. Ці три кореспонденти працювали в рамках Українського Олімпійського Комітету і були допоміжні в усіх акціях УОК.

Пресоу акредитацію мали також українці Орест Павлів

(Монреаль) кореспондент канадської радіостанції СВС, і Роман Дублянська (Чикаго), кореспондент ЮІП.

Совєтська Україна була репрезентована всього трьома кореспондентами, які представляли київську «Спортивну газету» і які входили в склад 96-членної журналістичної делегації ССРСР. Ані одна інша газета чи журнал з УССР не мали своїх пресових представників на Олімпіаді. Зате майже всі центральні московські газети і журнали були чисельно заступлені. На Олімпіаді був «міністр» фізкультури УССР Бака і цілий ряд «українських» КГБ'їстів, які ходили вулицями Монреалю (зокрема по Ст. Терезині і Ст. Лорент), як тренери, буші спортсмени, моряки, туристи, і т.д.

Українські кореспонденти відіграли важливу роль своїми запитами на пресових конференціях, звертали увагу на українські справи (Закінчення на стор. 4-й)

Появився регіональний збірник «Історія Гуцульщини»

Мігр Роман Домашевський з ред. Л. Колєнською під час відвідин у «Свободі»

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Л.К.). — Минулого 1975-го року в Чикаго, заходами Гуцульського Дослідного Інституту, вийшов з друку 1-ий том регіонального збірника «Історія Гуцульщини», редактором якого є мігр Микола Домашевський, Редакційну колегію очолював д-р Василь Сефурак.

Матеріали до цієї 501-сторічкової книги приготували: мігр Володимир Андрушко, Леонід Бачинський, Михайло Бойко, Стефан Григор-

чук, д-р Іван Докторук, Катерина Домашевська, д-р Роман Клімкевич, інж. Роман Кобиринський, Іван Микитин, Михайло Миронюк, о. Ілля Нагірняк, д-р Іван М. Новосівський, д-р Віктор Паславський, Михайло Петруняк, Дарія Сяк, д-р Василь Стефурак, Іван Тонюк, Осип Фіришак, проф. Василь Чапленко, д-р Микола Шумада і проф. д-р Володимир Шухевич. У збірник включено також ряд матеріалів базових (Закінчення на стор. 4-й)

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від термінів повернення. Коли автор собі це виразив застеріг, добувши задрозовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечний прецедент

Промовляючи минулого вівторка на конвенції ветеранського "Американського Леґіону", демократичний президентський кандидат Джиммі Картер заявив, що хоча він протиставляв надання загальної амністії для дезертирів, то якщо буде обраний на президента, він проголосує "за загальне помилування" для тих американських юнаків, які під час В'єтнамської війни відмовилися від військової служби, втіваючи за кордон.

Хоча Картер відкинув можливість загальної амністії для всіх дезертирів, як рівнозначну шану тим американським воїнам, які воювали у В'єтнамській війні, то не можна не погодитися з досить голосним і виразним негодунням учасників конвенції та їх опозицію відносно такого "загального помилування".

На це є багато причин. По-перше — таке "загальне помилування" поважає підкопало б дисципліну та моральний дух американських збройних сил, бо був би встановлений деморалізуючий прецедент для майбутніх воєн: сподіваючись "помилування", перший-ліпший юнак, якому "не подобається" та чи інша війна, замість виконувати свій громадянський обов'язок, може втекти до Канади, чи іншої країни, безпечно перебути там війну і опісля безкарно повернутися до Америки.

Таке "загальне помилування" для втікачів від військової служби було б також поличником для тих юнаків, які не відмовлялися від виконання свого обов'язку та які були поранені у В'єтнамі та повернулися додому інвалідами, і зокрема для тих, які досі не вернулися і заховані до "пропащі без вісті". Очевидно, що таке "помилування" було б у першу чергу зневагою пам'яті поляглих американських воїнів. Родина полялого воїна тоді слушно могла б жалити, що їхній син, чоловік чи батько також не втік до Канади чи іншої країни.

З цих та багатьох інших міркувань опозиція ветеранів до заяви Джиммі Картера в справі "загального помилування" для втікачів від військової служби цілком правильна і справедлива. Це правильно, що полагодження справи втікачів від військової служби та дезертирів кінче для "загосання ран країни", як це за президентом Фордом сказав Джиммі Картер. Однак, "загальне помилування" наділяючи роз'язку встановив був в кінці 1974-го року президент Форд, коли проголосив "обмежену амністію" для дезертирів і втікачів від військової служби. Згідно з тією "обмеженою амністією", справа кожного втікача від військової служби і дезертира мала бути розглянена окремо і помилування чи амністія одержали б тільки ті, які на неї заслужили. Ті дезертири та втікачі, які одержали таку "селективну амністію", мусіли заслужити собі на неї виконання публічних праць протягом назначеного періоду часу, а за цю працю одержували незначну грошову винагороду. Значить, за свою провинку дезертири і втікачі були б покарані.

Проте, тільки мала кількість юнаків скористалася з нагоди виправити їхню провинку. Тепер Джиммі Картер пропонує "загальне помилування". Треба надіятися, що законодавці ЗСА відкинуть цю пропозицію, а сам Джиммі Картер переконається, що запропонував небезпечний і неоправданий прецедент і сам свою пропозицію відкине.

Відважний виступ грузинів

У самвидавних матеріалах, які недавно приділялися на Заході і які в більшості були присвячені грузинському питанню, надруковано слово грузинського письменника Реваса Джапаридзе, яке він вголосив в часі з'їзду Спілки Письменників Грузії, що відбувався в квітні ц. р. в Тбілісі.

Джапаридзе виступав на цьому з'їзді з дуже гострою критикою русифікаційної політики Москви в Грузії і, обороняючи грузинську мову, між іншим, відмітив, що "ця мова, словник якої складається з восьми великих томів і яку бо написаний "Лицар у тигровій шкірі" (Руставелі) 800 років тому, знаходиться у загрозі, а якщо немає мови, немає нації".

Покликаючись на Леніна, який ніби то колись заявляв, що в мові матеріалізована душа народу, грузинський письменник критикує русифікаційні заходи і звертає увагу, що адміністративна влада робить усе можливе, щоб рідну мову народу перетворити на другорядну мову в республіці, заступаючи її російською, якою вже від 5-ої класи навчання викладають такі предмети, як історія, географія та фізкультура, не говорячи про вищі класи у шкільній системі і університеті, де вже віддавна викладають мовою є мова російська. Джапаридзе покликався на статтю республіканського міністра освіти Тамари Лашкарашвілі, надруковану в "Учительській газеті" в Москві, у якій вона, заторкуючи питання російської мови в грузинських школах, пише, що "не можливо навчити дітей добре говорити російською мовою, якщо вони не відмовляються вже від 5-ої класи від рідної мови". "І до того нас грузинів закликає не хто інший, а сам міністер освіти Грузії", — каже Джапаридзе, наводячи при тому ще інший приклад, який трапився в Тбіліському університеті, де не тільки викладають мовою є російська, але для реалізації планів русифікації університет спровадив "російських спеціалістів". Всі ці "заходи" назвав Джапаридзе незаконними — вони не відповідають "духові ленінізму" і закликав прийняти на з'їзді письменників протиставити русифікації, "бо байдується з найбільшим лихом нашої країни".

Самвидавний документ стверджує, що промову Джапаридзе письменники переривали бурхливими оплесками, а коли він закінчив, йому аплодували 15 хвилин. Натомість відповідей першому секретаря грузинської компартії Швернадзе, який, опрокидаючи твердження попередника, заявив, що немає русифікації, переривали, а міністра освіти і середньої спеціальної освіти Грузії Г. Джібладзе примусили зійти з трибуни.

Відважний виступ грузинського письменника може викликати тільки подив і напевно викликав вдячність його земляків.

Послання Собору Єпископів УАПЦеркви з нагоди „Року оборони віри і церкви в Україні“

Всесвітні Отці,
Дорогі Браті і Сестри!
Український народ був першим на сході Європи, що прийняв Христову Науку і просвітів Нео сусідні народи. Як і перші послідовники Христа, так і український народ шлях служіння Христові ясно скропив своєю кров'ю, освячуючи водночас той шлях мучеництвом своїх синів і дочок. Оселений при шляху, що лунув Схід зі Заходу, на землях, багато обдарованих скарбами природи, український народ, як жанди інших, зазнав на собі страшний зрушав від диких завоюників зі Сходу і Півночі. Вони не раз у поспіші обертали наші міста й оселі, руйнуючи святині й забираючи в неволю сотні тисяч побожного українського люду.

Проте, не зважаючи на проліти річки крові і море сліз, віра в Боже плісництво рятувала наш народ від загибелі. Добу тяжких випробувань змінювала інша, коли Богом даровані українському народові життєдайні сили оживлювали його організм і робили його знову творчим у службі Христові й людям. У ті благодатні віки Україна рясніла Божими храмами та школами і добродійними установами, що ушляхетнювали людську душу і приготували її до дальших життєвих проб, тим паче, що тяжкі періоди у минулому нашої народи було чимало. Один з найтяжчих тривав саме тепер. Та, не зважаючи на все пережите й пережите, Христову Криницю українського народу людоунишники не потрапили висушити, — вона й далі життєдайна і оживлююча.

Літописом неможливо страждаль і світлосіяних перемог над ворогами Христа стала історія Української Православної Церкви, яка в нашому національному організмі виконує від віків основну й вирішальну функцію. Свідомство цього є й останнє століття. Хоч московські бого- і людо-ненависники зруйнували у цьому столітті сотні українських святинь, і коло брами тих, що стоїть в Україні, поставили численну сторожу, хоч на протязі цього часу їм удалося знищити мільйони нашої побожного люду, вони і далі знають, що знівечити українську душу їм не вдалося. Вони і далі жива і творча, передусім скрізь там, де людина може ще користатися з волі та свободи визнавати Христа і з Ним та для Нього жити. Свідомство цьому є і залишилось повіки чудом, що сталося з волі Божого Провидіння. Саме у краях вільного світу де і постійно зростає найсвіжіша галузь нашої Церкви-Матері — Українська Автокефальна Православна Церква. Знає про це і ворог, який в свою лють з цього приводу має ще змогу виплатити тільки в поневолений нм України. І цю лють виливає Москва, не перебарюючи у засобах; — в першу чергу таким улюбленим нм, як людоубиство, руйнування рідного життя та заперотуванням визнавши Христа до торем, концтаборів і психів'язниць. Сотні тисяч Іх терплять сьогодні за грати й лаватину з колочого доту, що нею покрито ший Іх СССР.

Знає це й вільний світ та ті, що керують ним і несуть найбільшу відповідальність за його майбутнє. Та, на жаль, саме ці легковажні провідники перебувають сьогодні у стані запаморочення, до якого Іх довів гін до самозбереження й хіть до користування з дочасних і доступних їм тепер дбр. Ці гін і хіть довели Іх з черги до „курчолої сплоти“, через яку вони бачать тільки Ім бажане й не добачають дійсної дійсності. З байдуцтва таких державних провідників до долі всього людства й його майбутнього охоче й халпиво користає червона Москва, що стала у цьому столітті носієм людоунишництва і центром зорганізованого заперотування людини в рабські умови буття. Бажаючи прискорити цей процес, теперішні московські можновладці ось уже понад півстоліття ведуть вертуту жорстоку й послідовну боротьбу передусім з християнством, як єдиною силою, яку їм не вдалося перемогти. Саме тому вони посилили тепер наступ на тих, що носять ім'я Христа як у підвалних Ім країнах, так і у вільному світі.

Та, не зважаючи на зростаюче все переслідування Христових послідовників, почала зростати й сила спротиву богоненависникам, зокрема в СССР. Все частіше лунають звідтам голоси пересторог й протести проти знущання над сумлінням людини, а в краях вільного світу зростає водночас розуміння природи безбожницького комунізму та його ролі в збереженні колоніальної Росії й підпорядкування Іх інших народів світу. Стають уже до спротиву досі байдулі до долі людини й у вільному світі, в якому, якучи своїм сліпим провідникам, люди розуміються ставити спротив злу. Цей процес наростає на силі. Бачить це вже й Москва, яка своїми фальшивими посунами хоче відвернути увагу світу від довершування нею злодійки; — звільняє деякого з в'язниць, а частіше всього виганяє поза межі СССР найбільш відважних оборонців людини й Богом дарованих їй прав.

Вже це одне зобов'язує вільний світ перейти від спротиву до наступу та мобілізації християнства, передусім в його нмзах, бо з настрем і реакцією людських нмзів Москва найбільше рахується. Саме це мав на увазі Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), проголошуючи 1976-й рік „Роком оборони Віри і Церкви в Україні“. Водночас, для масового й зорганізованого виявлення почування українців в діяспорі, визначено дні від 26 вересня до 3 жовтня включно.

Наша Церква-Страдниця склала у цьому столітті найбільшу

(Продовження на стор. 3-й)

А. Орликовський

ЗА НАШЕ МІСЦЕ У 200-ЛІТТЯ АМЕРИКИ

(З привиду лекції у Вашингтоні)

І
Це дійсно є такою ідеєю, думалося вшанувати американську державу на науковій конференції у Вашингтоні, бож зійшлися чотири дації на цей рік, які український громадський треба було гідно відзначити:

а) уродина американської держави, в якій біля мільйона наших людей живе та проживало у певному числі вже від XVII сторіччя;
б) століття від часу нашого масового поселення — доба, в якій наша еміграція таки щось дала Америці;
в) від політично-історичної дати: 60-ліття американсько-українських державних взамиш в усіх позитивних та негативних, і 125-ліття від часу участі Америки в індустриальній революції України, у висліді чого прийшло до встановлення першого американського консуляту в м. Одесі у 1891 році.

Гідність нашої еміграції потрібно було нам підняти і в політичному аспекті, щоб

Уліна Дячук

З ДУМКОЮ ПРО ЗАВТРА

З нагоди проголошення минулого 1975 року „Роком Жінки“, преса присвячувала багато уваги жінкам та їх різним проблемам. Тут хочемо заторкнути ще проблему, про яку мало, або зовсім не писалося.

Найновіша статистика вказує, що в Америці постійно зростає різниця між пересічним віком жінок і чоловіків. В пересічному жінки досягають 75,3 літ життя, а чоловіки тільки 67,8. Тому жінки повинні бути приготувані, що можуть бути вдовами приблизно 7 з половиною років. В дійсності багато жінок живуть ще набагато довше від своїх чоловіків.

Фірма Нешенел Файненшел Сервіс перевела в 1975 році статистику та ствердила, що в ЗСА даві з половиною мільйона вдів очолюють родину. Кожна четверта вдова має менше ніж 45 років та виховує ще малолітніх дітей. Ця сама статистика виявила, що в пересічному жінка вдова одержала по смерті чоловіка посмертний виплат у висоті тільки 12,000 доларів, включаючи тут життєве забезпечення, соціальне забезпечення та різні ветеранські бенефіти.

Відомий факт, що українське суспільство недоцінює вартості життєвого забезпечення і тому треба припускати, що статистика українських вдів вказала б цю одержану суму виплат ще значно меншою.

Зі смертю мужа, головні родинні на вдову спадають нові обов'язки та відповідальності, про які вона зовсім нічого не знала та до яких вона дуже часто не є відповідно підготована. Невдаче опитування, переведене над життям повдовблених 1,744 жінок з околиці чотирьох великих американських метрополій, яких мужі померли перед 65 роком життя, ствердило, що смерті залишила у них великі психологічні і економічні наслідки. Майже половина з них підчеркнула факт, що їм було передовсім тяжко займатися фінансовими справами, бо тільки Іх мужі турбувалися грошми. Менше чим одна з п'ятих вдів колись розмовляла з чоловіком про плани, які найкраще буде використати гроші, що їм виплатять за життєве забезпечення.

Хоча, звичайно, думки про смерть відсуваємо, як щось, що може статися когось, а не нам, кожному треба час від часу застановитися над дійсністю та різними несподіванками долі. Доділяючи с, щоб чоловіки завдали собі питання, що сталося б з Іх родиною на випадок Іх передчасної смерті. Чи жінка приготувана бути вдовою? Чи діти досягнуть без батька все те, що він хотів би дати їм за свого життя?

Щоб бути приготуваном до несеян непередбачених тягарів, які може принести жінка, кожна жінка повинна запитати себе: чи знаю я, скільки забезпечення має мій муж, як забезпечена я і наші діти? Чи має мій муж виготовлене заощадження? Чи знаю, де є важливі родинні документи? Як швидко вони будуть доступні? Чи знаю, де знаходяться гроші, що їм виплатять за життєве забезпечення? Чи знаю, де знаходяться гроші, що їм виплатять за життєве забезпечення?

Щоб бути приготуваном до несеян непередбачених тя-

гарів, які може принести жінка, кожна жінка повинна запитати себе: чи знаю я, скільки забезпечення має мій муж, як забезпечена я і наші діти? Чи має мій муж виготовлене заощадження? Чи знаю, де є важливі родинні документи? Як швидко вони будуть доступні? Чи знаю, де знаходяться гроші, що їм виплатять за життєве забезпечення? Чи знаю, де знаходяться гроші, що їм виплатять за життєве забезпечення?

Для надання поваги всій справі, прийшлося об'єднати усі наші наукові установи в спільне ядро для соборного нашого виступу, як нації. По намагаючись і дискусіях віддати створити ґрунт, із якого вийшла спільна комісія, до якої ввійшли представники НТШ, УВАН на нашого Українського Науково-Дослідного Інституту в Гарварді.

В розгари праці особливо чотири члени комісії були рушійною силою в організації симпозиуму: послідовники в завданні, із духовним та персональним престижем, о. проф. д-р М. Войнар, який через своє вище урядове становище в НТШ, де надано перші рами реалізації всієї програми, став головою Симпозіального Комітету; проф. д-р В. Трембіцький (теж від НТШ), ініціатор задуму, який послідовно ставрав його керівництвом в житті; д-р В. Омелченко — науковий секретар УВАН, який доав за належну участь його Інституту в цій великій імпрезі, та проф. д-р О. Прицак від УНІГУ, якому завжди добре ім'я української на-

уки в Америці. Допомогали як могли, не шкодуючи часу д-р М. Вацик та інж. Р. Кобрянський від НТШ і проф. Ю. Федішин від УВАН. Ідея спільного виступу перед американським світом, повне взаєморозуміння справи, вичуття, що нагоду не можна втратити, та наполегливість всіх чотирьох були вирішальними у праці. Так одержано результат:

1.) Про наукову конференцію, як одну із частин нашого всемірного й о г о виступу у Вашингтоні, додалася американська громадськість столиці по радіо та через телебачення. У висліді і державні, суспільні та пресові чинники звернули увагу на наш виступ в позитивному сенсі. Тут треба мати на увазі дві доповіді, які викликали особливо зацікавлення американського світу, д-ра Галліна Дудя на тему етнічних проблем, які зараз є в тракці дослідів Вілого Дому, та д-ра В. Трембіцького по питанні українсько-американських міждержавних взамиш, що є частиною ширшої справи стосунків З'єднаних Штатів Америки із совєтським комплексом, тобто Московою, чи навіть з Києвом. Відповідні дослідні кола, міністерського характеру департаменти до

Лука Луцій

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Олександр Семенико. ХАРКІВ, ХАРКІВ... „Сучасність“, 1976, стр. 240. Обкладинка Ореста Слупчинського.

Автор пише, що „багато чого (з того, що він пережив) згоріло, заміліло в пам'яті. Що не згоріло, хочеться записати. Були жмири й сонце, тюрми й звільнення, війна й порятунк“. Семененко сам вірно скаржиться на свою працю, характеризує її своїми словами: „Людина нашої землі з легким призивом ставилася до самозвельчання“, бо українська приповідка навчає, що „поки хвалю нахвалиться, то будко набується“.

Ціла книжка Семененка свідчить про те, що І автор вірний повістці української мудрості. І цією скромністю корисно відрізняється автор книжки „Харків, Харків...“ від авторів інших спогадів. Друга корисна примета цих спогадів Семененка — це їхній стиль, місцями поетичний. Згадуючи про свій побут в санаторії в Кисловодську на Кавказі, автор не забуває про українську жінку, яка під час колективізації втекла зі свого села й працювала там та розпалася з розпачу й при праці співала українських пісень.

„Як боляче слухати це. Вона ж була господицею, вона ж кинула свою хату, де була така чиста долівка, де біля вікон пахло сухими васильками... Жінка, що в чужому місті заливає своє горе горілкою і до кавказького неба волає українськими словами про ображені гідності людини, це й був шматок того, що називається колективізацією“. Автор закінчив цей уступ словами: „Багато знаю, а чому-сь ота п'яна розхристана українка, сама серед вулиці всеозного курорту живе в пам'яті“.

Семененкова книжка має 38 окремих уступів, в яких автор оповідає про окремі особи, або важливі події, і при яких додає і про себе, бо він стрічався з даними особами. Цікаво, що автор навіть про свою дружину Марусю говорить мимоходом в нарисі „Гончарівка“, де читач довідується про те, як Квітка Основ'яненко хвалив „дівчат красивих, моторних, жартливих, непишних“, — і звідки дізнається, що українська няня бавила дитину польською родиною, що оселилася була в Варшаві на Гончарівці. „Дитина вчилася від наї пісень цієї країни і рано співала про те, як пливе човен води повен, і як шумить і гуде, дрібний дощик іде, хоч це й не дуже подобалося її мамі...“ Дівчина Маруся виростає. Настав час і вона увійшла дружиною в мов життя. По очі уміли співати про незміру

красу і цінність жіночості, дружби і єдності“.

Подібно ще коротше згадає автор про своїх батьків.

З правдивою насолодою читали ми цю книжку спогадів нібито про Харків, а в дійсності мали перед очима цілу Україну: Київ, Єлисаветград, Одесу, Полтаву, і навіть Роттердам, де Валюк бив полковника Коновальця, бо цим бивством керував пізніший працівник Харківської Міської Управи Полувезько (за німецької окупації). Про це докладніше пише автор в окремому розділі „Майстер провадції в Харківській Управі“.

Та ми загналися на кінець книжки про Харків, а автор споминів починає серпнем 1922 року, коли він з Єлисаветграду прибув до тодішньої столиці України над річкою Лопанню.

Не можемо вичерпно згадати багато змісту книжки О. Семененка, згадаємо тільки деякі проблеми з неї. Автор пішов на цвинтар в столиці в Харкові і після того пише, що самовбивства Хвильового, Скрипника, Гамарника і Томського „не були демонстрацією проти чужої влади“, з якою вони довгий час співпрацювали, бо це вже „був страх перед створеною ними самими системою тортур і перед кулею в підвалі“. Вони стрілялися тоді, коли вже і їм грозило арештування.

„Хвильовий і Скрипник могли надати своїм пострілам політичного значення, коли б їхня совість наказала їм стрілятися з гострим висловом протесту проти замучення голодом мільйонів українців хліборобів. Тоді вони могли б умкрати, принаймні, з надією, що їхня партія і еґотичний далекій світ почують сухий тріск револьвера в українському місті Харкові“.

У розділі „У гільйотині страшний ніж“ пише автор про терор. „За якобинським зразком ленінська система терору була запроваджена скрізь, — на Україні з особливо жорстокістю“.

Представником цієї жорстокості був грузин Садіа, який діяв в Одесі під псевдонімом Каленіченка. (Подібним садистом був і робітник німецької Служби Безпеки (СД), які нищили наших людей під час німецької окупації). І так згадує галичанин Крушельницький, Ерстєнюк, Вадак, адвокат Іван Сіак, Дністрєнюк (псевдонім, автор цих рядків знав його як політичного комісара в Галицькій Армії навесні 1920-го року), Михальчук та десятки тисяч інших. Автор твердить, що „коли б окремі вибухи ненависті й боротьби скласти разом, були б Гімалаї українського опору“. Та тут треба б додати завагу. (Продовження на стор. 3-й)

(Закінчення буде).

Закінчення шкільного року в Школі Українознавства св. Володимира в Чикаго

День 12 червня 1976 року залишиться в пам'яті одинадцятьма абсолюентами, як останній день в Школі Українознавства про українському православному соборі св. Володимира в Чикаго. Іспити зрілості успішно склали цього року такі учні: Віктор Богдановський, Наталя Коновал, Ліда Косик, Дмитро Куривчак, Оля Куріляк, Наталя Лисенко, Михайло Левинський, Марія Масленчук, Уляна Максимів, Ніна Тригубчук та Юрій Цепинський.

На закінчення шкільного року Владика Константин та отець протопр. Федір Вілещий, духовний опікун школи відправили молебень. Після Служби Божої та спільної фотографії учителів і учнів у виповненій гостині і учнями шкільної аудиторії, відбулася святкова імпреза. З привітаннями і цікавими промовами виступили: голова Батьківського комітету Андрій Соколовський, професор Мирос Семчишин — голова Ради Українського Шкільництва при УККА Чикаго і пресидієнт Іспитової комісії; Наталя Іванівна від Золотого Хреста, яка також подарувала для школи книжки „Боярині“ Леся Українки і „Хитру Мачиту“ Ганни Черній; Ліда Матрулю промовляла від парафії та директор школи Олександра Дяченко Кочман, яка подякувала за співпрацю учителям, Батьківському комітету і батькам, закликаючи на протязі літньої перерви продавати працюючи і надіє на кращий опануванням української мови.

Мистецькою частиною провадила учителька передшкільної Христия Таран. Два українські народні танки виконали учні молодших класів К. Волковець, Таїса і Тамара Колмійські. К. Войчик та А. Р. Карасейчук. Учениця 7-го кл. Роксана Цепинська продекламувала вірш, присвячений полтавчанці, директор школи Олександр Дяченко Кочман. Шкільний хор під керівництвом учительки О. Ференц відспівав низку пісень. В другій половині мистецької програми виступили абсолюенти: Оля Куріляк заграє на бандурі декілька народних мелодій,

Школа Українознавства при православному соборі св. Володимира в Чикаго — 1976
Абсолюенти Школи Українознавства українського православного собору св. князя Володимира.

зокрема гарно виконуючи „Гомін Степів України“ Григорія Кітастого; Юрій Цепинський з Роксаною Дикій виконали змодернізований танок.

Після мистецької програми абсолюенти Віктор Богдановський прочитав прощальне слово від усієї класи і на закінчення матуранти, у вишиваних вбраннях, по одному підходили до Владика Константина, який вручав їм „Новий Заповіт“, а директор школи Олександра Кочман вручала абсолюентам матурантські дипломи, річні свідоцтва, альбом з світлими гетьманів, Certificate of Achievement видання суперінтендентом повітових шкіл та шкільну газету-хроніку „Наша Школа“ видану школою, і яка на своїх 30-ти сторінках містить дописи учнів, дещо про учителів, листи, дитячі писемнички Катерини Перелісної і Романа Завадовича до учнів та насвітлює різні події і імпрези, які відбулися протягом року. Учні з дуже добрим успіхом, Віктор Богдановський, Дмитро Куривчак, і Юрій Цепинський, ді-

стали на згадку книжку „Слово о Полку Ігоревім“. Випускники від себе піднесли директорів школи і учителям, що їх учили в 10-й класі китиці троянд і подарунки. Імпреза закінчилася змістовою та повчальною промовою, яку виголосив духовний опікун Школи, ст. протопр. Федір Вілещий.

Тепер дещо про нашу школу в 1976 році: минулий рік в нашій школі виявився одним з найактивніших і найуспішніших як в навчальних так і в загальному стані школи, завдяки відданій праці рядових людей. Наша школа увійшла до Ради Українського Шкільництва при УККА, Відділ Чикаго, цілком якої є сприяння освіті та вихованню української молоді. Також представники від учителів і батьків нашої школи брали участь у міжкласній програмі при Ілліноїському університеті, яка б мала увести матеріали про українців і інших етнічних груп до 5, 6, 7 і 8-го класів американських публичних шкіл. Наші учні часто мають нагоду репрезентувати українську культуру між американцями, але ми горді коли вони це роблять з рамен школи при соборі св. Володимира. В грудні наші учні взяли участь у міжкласній зустрічі шкіл у Спартусі коледжі, спонсорованому Ілліноїським університетом, де вони гарно виступили з українськими танками і грою на бандурах. Школа урочисто відміняла свято 1-го Листопада, та Рік Жінки - політ'язня. В співпраці з Батьківським комітетом школа влаштувала Ялинку

для учнів, після якої учні ходили колядувати. Школа відзначила День Самостійності і Соборності України, роковини Тараса Шевченка, та велика кількість нашої дітвори взяла участь у виставі-монтажі „Дитячий Скариб“ з нагоди вшанування 55-го ювілею літературної творчості письменника Романа Завадовича. Ініціатором ювілею була учителька школи св. Володимира, Галина Грушецька. На весні школа організувала прогулянку до столиці нашого степу Ілліної, Спрінгфілду — „Землі Лінольїна“. Прогуляною усі були дуже задоволені, їздили понад 80 осіб. З нагоди 200-ліття Незалежності Америки і 100-ліття українського поселення в Америці учні і учителі численно взяли участь в українській параді в Чикаго, влаштованій УККА 22-го травня. Школа знову відновила збирання одягу, книжок і грошей для висилки українським дітям в Південній Америці, опікується цим добрим ділом учителька релігії О. Семчишин.

Школа св. Володимира починається передшкільним, де діти при грі і різних заняттях привчаються до навчання і відповідальності у вищих класах. В наступних 10-ох класах учні вчаться української мови, літератури, історії, географії, культури, релігії і співу. Основою нашої програми є програма, укладена Шкільною Референтурою при Українській Церкві в ЗСА і є на високому рівні. Мавши добре підготованих учителів, ми маємо добрі наслідки. Вимоги

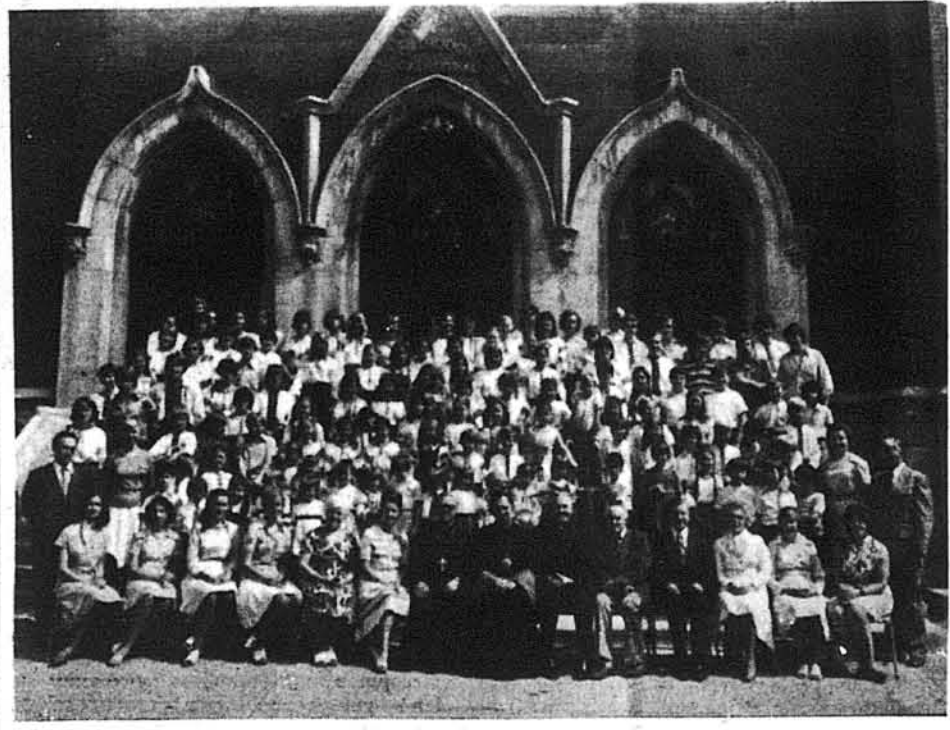
Виставка Е. Козака і синів у Гантері

Гентер, Н.П. — У Кетс-кільських горах чомусь мас чарівну притягуючу силу для мистців. Вижинський, Людмила Морозова і Титла мають тут такі ала-статичні хати. — Певний і Мороз об'єзково суди приїжджають на літній сезон, а Едвард Козак спершу сам, а згодом, коли два його сини підросли і стали також мистцями, щороку тут мають мистецьку виставку в мистецькій „Ксенія“, чи пак, популярно, на „Кобзарівці“. Офіційне відкриття виставки Едварда, Яреми і Юрія Козаків відбулося 3-го липня ц. р. Програму вечора відкрили і опісля проводила ним Уляна Любич, яка на вступі звернула увагу, що між привітними не стало постійного гантерського гостя, близького приятеля Едварда Козака Миколи Понеділка, тому й Еко спершу противився будь-якій імпрезі з приводу його виставки. Але Микола Понеділок був творцем, який розважав людей своїм гумором та був співцем радості, а не смутку. Тому він напевно спротивився би, щоб з приводу його відходу з цього світу смутком панував на „Кобзарівці“...

Про саму виставку говорив ред. Іван Кедрин, пригадуючи, що саме 15 років тому Едвард Козак уперше приїздив до „Ксенії“ зі своїми образами і що так тоді складалося, що цю першу виставку Ека в Гантері відкривав Кедрин. На „дасливу руку“, бо ось вже 15-й раз мистецький привіз з новим вантажем своєї творчості. Правда, його успіхи були різні, бо в минулому році трапилося така звеличчя його таланту, яка хотіла зкупити в нього „Квіти“: ті, що стояли у вазонку на фрестеліні, вже трохи прив'яли... Кедрин схарактеризував цьогогоріччу „ювілейну“ виставку Едварда Козака і його двох синів, як

прі матурантських „іспитих“ великі і хоча деякі учні легковажать завдає в школі в нижніх класах, то, спостерігаючи учнів протягом останніх років в школі, ми завважуємо в них ту свідомість, яку школа ставить за завдання дати учневі, а саме: вкорінення українсько-по почуття і духовності. Школа допомагає дати дитині почуття до своєї громади — цього почуття не мають діти, які не відвідують Шкільного Українознавства. Хвала тим батькам, які посилять своїх дітей до українських шкіл, посвячують свій час для найважливішого, що батьки можуть передати своїм дітям, а саме — ідентичність, визнання себе і свого походження.

Олександра Д. Козак

Школа Українознавства при православному соборі св. Володимира в Чикаго 1976 р.

Послання Собору Єпископів...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жертву: — життя кількох десятків єпископів, тисяч священників і мільйонів вірних. Саме тому вона покликана Божим Провидінням бути найвірогіднішим свідком московського знушення над людністю та релігійним сумлінням. У зв'язку з цим доручаємо Всесечному Духовенству і парафіяльним управам нашої Церкви: — перевести у визначені вище дніх масову акцію оборони Віри і Церкви в Україні, починаючи її в неділю 26 вересня відправою Панахиди за душі українських мучеників і закінчуючи її в неділю 3 жовтня відправою Молебня за тих наших братів і сестер, що терплять ув'язнення за вірність Христу і відданість Його Св. Церкві.

Для схвалення протесту проти переслідування християн в Україні в усьому СССР, відбуті в кожній парафії сходи на членів, а прийняті на сходах резолюції в копіях (фотовідбитках) представникам місцевої державної і самоуправної влади (губернаторам і посадишним міст) та чільним провідникам інших місцевих християнських деномінацій і громадським організаціям гуманітарного напрямку. Одну копію схваленної резолюції-протесту, для використання її на міжнародному терені, вислати напівніш до 15 жовтня ц. р. в ЗСА безпосередньо Митрополітній Канцелярії, а з інших країн українського розселення через місцеві церковні управління УАПЦеркви.

Всесечних Отців Настоятелів просимо подбати, щоб подане вище доручення було якнайшвидше виконане, бо щойно тоді приєднаємо до оборони Христової Віри й страдників за неї в Україні й інших людей доброї волі в усьому світі.

Допоможі ж нам у цьому, Боже, що у Святих Тройці перебуваєш!

Відані Вам у Христі

† Митрополит Мстислав.
† Архидієпископ Марко. † Архидієпископ Орест.
† Єпископ Константин. † Єпископ Володимир.

Видано 14 серпня, р. Б. 1976-го, у день мучеників Маковія і Хрещення України, в оселі Св. Ап. Андрія. С. Бавнд Брук, Н. Дж., ЗСА.

Семінар для вчителів Комісії Шкільництва Провінційної Ради КУК Онтаріо

Винігер (КУК). — Комісія Шкільних Справ при Провінційній Раді КУК Онтаріо під проводом д-ра С.

Рослицького влаштує дводенний Семінар для вчителів рідних шкіл, дитячих садків і курсів українознавства, в якому можуть брати участь учителі Онтаріо та всіх інших провінцій Канади, чи й з-поза Канади.

Семінар відбудеться в Торонто, в приміщеннях школи св. Миколая при вул. Бел-аудс 4, 11 і 12 вересня 1976. Заінтересованих учителів проситься переслати їхні зголошення на адресу рідної шкільного радника КІУ-УІП при центральній КУК І. Бондарчука:

Mr. I. Bondarczuk,
67 Lynn Haven Road
Toronto, Ont. M6A-2L1.

З великим жалем повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що 27-го липня 1976 р. в Чикаго, несподівано, відійшов у Вічність на 61-му році життя

Микола Незабудний МУЖ

с.п.

МИКОЛА ДЕНИСЮК

видавець українських книжок і редактор журналу „Оки“, голова Українського Книжкового Центру, активний член багатьох суспільно-громадських і церковних організацій.

ПАНАХИДИ відбулися 28 і 29 липня у похоронному закладі Музички. ПОХОРОН відбудеться у п'ятницю, 30-го липня 1976 р. з українського католицького собору св. Володимира і Ольги в Чикаго на цвинтар Mount Hope у Торонті, Канада.

У великому смутку:

ЛЮБОВИРА ОЛЬГА ДЕНИСЮК — дружина
МАРІЯ ВЕЛИГОРСЬКА — тесть
МИРОСЛАВ і ВЕЛІТА ВЕЛИГОРСЬКІ з родиною
ІГОР і ВОГДАНІ ВЕЛИГОРСЬКІ з родиною
д-р МИКОЛА і ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЬСЬКІ з родиною
д-р ВАСИЛЬ ЯШАН
Родина в Україні

Подаю до відома сумну вістку Приятелів і Знайомих, що 1-го серпня 1976 р. по довгій і тяжкій недужі відійшов у Вічність на 89-му році життя, ТЕТА св. п. МИКОЛА

с.п.

АННА З САДОВСЬКИХ ДЕНИСЮК

вдова по поштовому урядникові Олександрові Денисюк, Абсолютна Торговельно-Академія у Львові 1910 р., урядниця банків та активна членка багатьох громадських організацій.

ПОХОРОН відбудеться 4-го серпня 1976 р. з українського католицького собору св. Володимира і Ольги в Чикаго на цвинтар св. О. Миколая. В глибокому смутку —

ЛЮБОВИРА ОЛЬГА ДЕНИСЮК

Увага! ФІЛІДЕЛЬФІЯ і ОКОЛИЦІ! Увага!

УПРАВА СВИТЛИЧКИ

при УЗХ у ФІЛІДЕЛЬФІ
повідомляє Шановне Громадянство,
що 16-го вересня 1976 року
В ПРИМІЩЕННІ СВИТЛИЧКИ
при Табор і Вотор вул.
в 10-й годині ранку
відбудеться

ресетрація дітей

від 2½ РОКУ ЖИТТЯ

Світличка відбудуватиметься три рази в тиждень, тобто у ВІТВОРОК, СЕРЕДУ і ЧЕТВЕР під проводом двох досвідчених вчителів в години 9:30 до 12:15 — починаючи від 21-го ВЕРЕСНЯ 1976 року.
Точніші інформації можна одержати у пані ЛІДИ КОСТЮК, тел. IV 3-4443

З великою приємністю подаємо до відома про створення

нової оркестри

ВЕСЕЛКА

з гарним та різноманітним репертуаром, яка готова пригравати на різних okazіях.

Голоситися прошу до АНДРІЯ ФАРМІГІ

(201) 779-6136

Увага! нове Увага!

В КНИГАРСЬКОМУ ВІДДІЛІ ПРИ „СВОВОДІ“ можна вже закупити цікаве видання п. н. „КАТАРАСТ — САТАРАСТ“

МИХАЙЛА ОСАДЧОГО в англійській мові
Переклад і редакція: МАРКО ЦАРИННИК
240 сторінок ціна 3.95 дол. з пересилкою

“SVOBODA”

81-83 Grand Street

Jersey City, N. J. 07303

Округи УНСоюзу Стейту Нью Джерзі

НЬЮАРК, ДЖЕРЗІ СІТІ, ПАССЕЙК і ПЕРТ АМБОН

— влаштовують —

в неділю, 12-го вересня 1976 р.

година 12-та дня

в Українському Селі, Бавнд Брук, Н. Дж.

СТЕЙТОВИЙ ДЕНЬ УНСОЮЗУ

Програма дня: ТАНЦОВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ СУМА З ПАССЕЙКУ, НАЦІОНАЛЬНІ ТАНЦІ СУМА З КАРТЕРЕТ і ДУТА ОРКЕСТРА ЄВАНГЕЛІСЬКОЇ ЦЕРКВИ З КЮНЬОН. ВИГРАФА ТА РІЗНІ РОЗВАГОВІ НЕСПОДІВАНКИ ДЛЯ МОЛОДІ.

ЗАБАВА при звуках оркестри „ВИШИВКИ“ — Б. ХОМУТ

ДО УЧАСТІ ЗАПРОШУЄТЬСЯ

ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

ТА ЧЛЕНІВ СОЮЗОВІВ

УОІХ ДОВКОЛИШНІХ МІСЦЕВОСТЕЙ

СТЕЙТІВ НЬЮ ДЖЕРЗІ, НЬЮ ЙОРКУ

І ПЕНСІЛЬВЕНІ.

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Забудування Колегії св. Андрея при Манітобському університеті

кращою репрезентативною членів з Едмонтона, Альберта. З'їзд відбувся під керівництвом голови Верховної Управи Ордену, д-ра П. Кондри.

В програмі З'їзду входило звітування Верховної Управи, ректора Колегії о. проф. М. Юрківського та представників окремих відділів. З'їзд обговорив справу видання інформативного бюлетеня, процедуру підвищення членів Ордену до вищого рівня, сугестії щодо статуту і ін.

При цьому треба зазначити, що Орден св. Андрея — це організація духовенства і мирян Української Греко-Православної Церкви в Канаді, завданням якої є сприяти моральному і матеріальному добробуту Колегії, а також розвиткові православної релігійної свідомості і християнської культури. Орден стоїть на засадах української церковної ідеології і на сьогоднішній час він являється найкраще організованою і адміністративною організацією православних українців. Одним з перших його ініціаторів і першим Верховним Провідником був Архипресвітер о. д-р С. В. Савчук.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ В КОЛЕГІАЛЬНІЙ КАПЛІЦІ

Неділя, 8 серпня 1976 р., була днем започаткування святкування 30-річчя Колегії. Святкування започатковано Божественною Літургією, яку в колегіальній каплиці відслужив Його Блаженство Митр. Андрей з духовенством: архипресвітер о. д-р С. В. Савчук, проф. о. д-р С. Герус, митрат Ф. Керницький, прот. І. Стус і прот. М. Кришук з Едмонтона, редактор «Вісника» прот. Т. Міненко, свящ. Ігор Куташ з Монреалю, свящ. С. Голубов з Чикаго, Іллі, і отці дякони Василь Макаренко та Степан Сорока.

Богослужіння співав хор катедри Пресв. Тройці в Вінніпегу під диригентурою Володимира Богоносця.

Ювілейне слово — проповідь виголосив Блаженніший Вл. Митр. Андрей. Його слова слухала громада людей, що в каплиці не вміщувалася, а стояла на передкапличному коридорі.

Д-Р МАНОЛІЯ ЛУПУЛ НА ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ

По Богослужінні в колегіальній каплиці в аудиторії Пембіна Гол Манітобського університету відбувся Ювілейний бенкет з участю українського громадянства, адміністративного й викладацького персоналію Колегії, членів Ордену св. Андрея та гостей — репрезентантів двох університетів міста Вінніпегу, богословських шкіл і ін.

Головою бенкету був голова Дирекції Колегії — суддя І. Р. Соломон, а головним промовцем — д-р Манолія Лупул з Едмонтона. Привіт Колегії висловили президент Манітобського університету д-р Р. Кемпбел, президент Вінніпегського університету д-р Г. Е. Дакворт, голова Союзу Українців Самостійників Канади д-р Степан Яремчук, Анастасія Шемелюк — голова Союзу Українок Канади. Блаженніший Вл. Митр. Андрей вітав Колегію від імені УГПЦеркви в Канаді; він говорив українською і англійською мовами.

Найголовнішою точкою бенкету була промова д-ра Манолії Лупула — професора Альбертського університету й директора новоствореного Канадського Інституту Українських Студій. Його представив д-р П. А. Кондра, а за промову йому дякував о. проф. Олег Кравченко.

Д-р Лупул говорив по-українському й по-англійському; він говорив на тему дня: Колегія св. Андрея, її значення, її труднощі й неможливість зусилля втримуватися при житті і праці, а крім того дити до такого рівня свого розвитку, в якому вона являється сьогодні. Говорячи про це, доповідач постійно повторяв: «Вірте цьому, як можете...»

Головною силою доповіді д-ра Лупула треба вважати його аналіз ситуації і стану, в яких Колегія мусить існувати й дійсно розвиватися, не зважаючи на неможливі обмеження і вимоги праці. Доповідач є добрим знавцем політики т. зв. містокультури в Канаді, на якій витрачається стільки адміністративного часу й публічного гроша; він закликав дивитися на факт Колегії св. Андрея в світлі згаданого містокультуралізму і прийняти до відома те, як її ігнорують такі політичні сили, які і освітніми властями Канади.

ЮВІЛЕЙНА КОНВОКАЦІЯ КОЛЕГІЇ

Черговою подією цього Ювілейного дня була 23-тя Конвокація Колегії; вона відбулася в колегіальній аудиторії в неділю о годині 4-й по полудні. Ця Ювілейна Конвокація була урочиста й багатоглодна. Трьом абсолютним Колегії видано дипломи ліцензії на богослов'я, двома бакалавра богослов'я та двома дипломи почесного докторату. Ліцензії отримали: дякон Василь Макаренко, Андрій Меланченко і свящ. Микола Сарамаха (йому надано диплом у відсутності, бо він живе в ЗСА і на Конвокації не міг приїхати); бакалаврат отримали: прот. Андрій Тетеранко і свящ. Ігор Куташ; докторат канонічного права отримала Савела Стецишин з Саскатуну, Саск., а докторат богослов'я отримав Блаженніший Вл. Митр. Андрей — Першосвятий Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Він виголосив конвокаційну доповідь на тему Пастерського Богослов'я.

Конвокація була завершена чайним прийняттям та товариською гутіркою.

Д-Р КЕМПБЕЛ У ТОВАРИСТВІ УКРАЇНЦІВ

В неділю, о год. 8-й вечора, в готелі Дакота, відбулася товариська зустріч членів дирекції, адміністрації й професорського персоналу Колегії та Ордену св. Андрея з новим президентом Манітобського університету — д-ром Ралфом Кемпбелом. Це була неформальна гостинна зустріч. Д-р Кемпбел ознайомлювався з окремими особами, він з ними розмовляв, ділявся своїми враженнями з усього Ювілейного дня і цього вечора. Він справив миле враження на всіх присутніх, а із свого боку висловлював задоволення з ознайомлення з життям, планами та проблемами Колегії.

Пластові юначки на Бобрівці „на все мали час“

Юначки після відбуті теревої гри на оселі „Бобрівка“

Бобрівка (Романа Сохан) — „Розвиток української культури й мистецтва“ в ЗСА був темою трижильного виховно-вишкільного табору пластових юначок під назвою „Відгук фантазії“ на оселі „Бобрівка“ в Норт Колбрук, Конн. Табором, що нарахував 28 учасниць, проходили: ст. пл. Христа Возняк — комендантка, Ляля Войтович — заступниця комендантки, Наталя Басняк — бунчужка, Рома Сохан — писар, та інструкторки: Христя Винник, Наталя Лучанко, Ліда Стасів і Зірка Ткач; більшість із них членки, чи кандидатки до 4-го куреня Уряду Старших Пластунок „Ті, що греблі рають“. Курень „Греблі“ святкує цього року 50-ліття свого заснування та невинної пластової праці, яку із запалом продовжують його членки.

Програма табору, який відбувся в часі 10-31-го липня, виявилася дедалі іншою від інших юначокських таборів, бо крім таких занять, як практичне пластування, гутірки, прогулянки, спів, спорт, ватри тощо, юначки мали нагоду познайомитися з окремими ділянками української культури та мистецтва. На кожний день таборування призначено одну ділянку і переведено гутірку та робітню, якщо це було можливе, у зв'язку з нею. Також вислали окремі листи-привіти до українських мистців, музик, письменників та редакцій часописів у ЗСА, яких згадувано в гутірках.

Появився друком збірник...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Джозуа Фішман — Імігранти в Америці: етнічна ідентифікація і проблема поколінь; Василь Маркус — Українська спільнота в ширшому американському суспільстві: проблеми і спостереження; Манолія Лупул — Неповність становища українців в Канаді; Степан Ріпський — Український Соціологічний Інститут у Відні та Український Інститут Громадознавства в Празі; Ілля Витанович — Український соціологічний і зближені студії на еміграції.

В книжці вміщено декілька діаграм, 70 статистичних таблиць, резюме та показник імен.

Наукові праці авторів досліджують соціологічні процеси внутрішньої імміграції та унаслідують

наслідки у відношенні до родини, Церкви, молоді, організацій, політичного та культурного життя. Книжка потрібна кожному, хто працює або цікавиться розбудовою життя на поселеннях.

Давши високу оцінку працям соціологів, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету погодився фінансувати це видання.

Повну книжку пов'язано з 200-літтям Американської Революції й 100-ліття українського поселення у ЗСА.

Книжка коштує 12.00 доларів. Замовлення враз з чеком приймає:

M.P. Kots Publishing, 1215 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07307.

Появився регіональний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

В більшості, до кожного розділу складено окремий словничок гуцульських слів. Цікавий і дуже важливий вклад в „Історію Гуцульщини“ — це збірний матеріал про видатних діячів минулого Закарпатської, Буковинської і Галицької Гуцульщини.

У цій многогранній регіональній праці вміщено 160 знімків і карту Гуцульщини — роботи Богдана Крижановича. Обкладинку та герб Гуцульщини виконав проф. Петро Андрусів. Про цей черговий партійний регіональний твір української діяльності, чим разом про нашу незрівняну Гуцульщину, про всі труднощі та підготовки до публікації такого збірника інформувала редакцію „Свободи“ під час недавніх своїх відвідин у ній головний редактор збірника, мр Микола Домашевський, презентуючи рівночасно редакційні рецензії її примірники.

Окрему увагу приділено в збірнику мистецтв традицій різьбарства в дереві, які знайшли свій вислів в осунуваних різьбарських шкіль в селі Річка, Брустурі і в Косові, включено розповіді про дерев'яну архітектуру та гончарство, з багатством різних видів цього ремесла. Велику частину цієї регіональної праці займають описи родинного життя гуцулів, а з тим і різногромадських традицій: ритуали хрищення, весільні та похоронні обряди — пов'язані з різними оригінальними гуцульськими заспівами. В збірнику подано коломийки з різних околиць Гуцульщини і про гуцульську пісенну та поетичну творчість.

Зальцбургським гімназістам у тридцятіття

З нових бараків, що на передмісті сховалися за давній манастир, щодня опідає група гімназістів верталася з життя бунного вир...

Марта Тарнавська

На передмісті Зальцбургу в тіні розлогих каштанів та запашної акації, розташовувався табір переселенців — Лексенфельд.

У новому баракі, де дошки стін пахли ще свіжою лісою, примістилася Українська Гімназія. Туті шороку входив повагом усіма люблений і шанований директор д-р Володимир Калина. Там стояли на сторожі юної моралі і вчили Божих законів отці професори Марко Гіль та М. Коржан.

— Ми мусимо продовжувати освіту молоді, це наше майбутнє — заспокоєно казав пан директор.

Чи пригадуєте, друзі, як спішили ми з Легенер Касерне, з Гельбрун, з приватних помешкань до бараків гімназії, де були запал і охота та не було ще навіть жадного устаткування?

Коли над містом царювала біла тиша, у класі на пушках від безвини сиділи студенти. Затірали померзлі руки, у залізній печі розжигували головню, а проф. пост Микола Матівець Мельник викладав українську літературу.

Як появились на класах лавки і таблички, то професори д-р В. Калина та О. Гаммерський залюбки замочували нас сімусами і косінусами, а професорів нарисної геометрії важко було спонукати студентом, щоб зуміли побачити другий бік призи.

— Не вивчив лекції? А, де блукав учор? Гуляв на забаві зідхав до місяця біла штрек? — запитував холонокровно проф. Іван Шандорський. В баракі розпалася сміх, пульсувало життя.

Набравши у жмені сухих вівсяних платків вбігла до класу усміхнена Ара, щоб не спізнитися на лекцію історії проф. Юліана Камеєньського.

— Сьогодні пластові сходили — заповідав стайничий Вася. — Учорі проба хору на Шевченківській концерт — по-вільно хорили Ромко.

— Треба творити щось нового — захоплювався Славо. І Маркіян сидів під час лекції логіки, яку викладав його батько, закарлючками нот записував свої композиції!

Тихий вечір над селом, мерехтять плесом вод, шепче казку очерет...

— Пст! — Панове, шафа грас, їдмо на прогулю до Фущу — підсував карточку сусідові Бодько. Проф. Іван Жила намагався передати нам пісню про Нібелюнгів, але ми вже робили планів. Кому до Зігфріда, як думаєш про Фущу.

На горах вже танули сніги, розвітали запашні цилімени. — З високим, синім Алєнін Зійшла заквітчана весна... співала замріяно Зєна, час до часу споглядаючи на Лїду.

— А не забуйте пробу деклямацій на вечір поетів — зверталася лагідним голосом Наталя.

І спілила Ірена з подругою до Легенер Касерне. У затині кімнати з дверима відкритими в коридор, вибірав і читав вірші поет Борис Олександрів. По коридорі прохажувалися — Марта і Ляля.

— Це ж ваша пластушка Остапа, казав доволіно на чорняву студентку поет Борис.

А в гуртожитку, студентки зчилися, поливаючи чорну таборову кау.

— Любчику, подай, поми, принеси... захолювала брата, що прийшов у відвідини сестра. І Любчик все з покловою виконував.

— Він певне буде священиком — передражнивав гість Влодко.

І — роз'їхалися світами.

Тільки Богдан залишився держати стійку на вічній ватрі, сторожити незабутніх днів юності Зальцбургського міту. Над його могилкою пахне медом квітти липи, пахне Україною.

Проминуло бурхливих тридцять років. Скільки досягнень добилися ті, що не лякалися труднощів, що вчилися разом з нами. Перекиньмо мости з теperішнього в минуле, щоб хоча на хвилину повернутися до безжурних днів молодості.

До побачення на З'їзді!

А. М.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

що Москва нищила нас та нашими руками.

Вирок суду в процесі Спільної Визволення України (СВУ) читав Приходько... Чи думав він, в яку категорію українців він записаний і коли прийде його черга? Він був товаришем Шумського і Блакитного, мусів розуміти. (І Шумський і Блакитний були раніше зліковданими).

Жаль тільки, що автор не старався зробити показник імен, бо він пише в своїй праці про такі в нашій історії постаті, як Чубар, Хвильовий, Скрипник, Чернішевський, Стариченко, Черняхівська, Панас Любчен-

УКРАЇНСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

гу на українські акції, як таку виділяли питання участі України в Олімпійських Іграх в ширшому політичному контексті.

На другий день Олімпіади, коли появилися український прапор на головному Олімпійському стадіоні, Олег Яхно запитав на пресовій конференції Організаційного Комітету, яке значення мав той прапор. На наступній конференції А. Бандера і А. Семютюк ставили питання в справі арештування Любка Шуха. Справу спалення советського прапору порушив кореспондент СБС Орест Павлів, що викликало широке зацікавлення присутніх кореспондентів, які про цей акт до того часу нічого не знали. Коли советський представник запропонував про розповсюдження українських олімпійських матеріалів у пресових центрах, А. Бандера підніс справу, що самі советські кореспонденти розповсюджували їхні пропагандистські матеріали і викликали сміх на залі, коли запитав чи советські кореспонденти проти роздачі дарових квитків до розвагового клубу „Плейбой“.

Ініці виступи українських журналістів відносилася до положення самих українських спортсменів після нагородження їх олімпійськими медалями.

Так поставлено ряд питань на пресовій конференції, на якій виступав О. Базилевич, тренер збірної футбольної команди СРСР і тренер київського „Динамо“. О. Яхно поставив питання про його національність, на що Базилевич відповів, що він українець, громадянин СС-СР. А. Бандера ставив питання українською мовою про надання українським динамістам для збірної СС-СР. О. Яхно знову ж запитав Базилевича, чи він не уважав, що Україна повинна брати окрему участь в Олімпіадах. Базилевич гостро відповів (а всі питання і відповіді автоматично були перекладувані на різні важливі мови), що таке питання не є спортивне. Р. Дубляниця запитався Базилевича, чи

він не думав, що коли на стадіоні появилися український синьо-жовтий прапор, тоді динамісти почали грати багаті краще. На це Базилевич коротко відповів „Ні!“

Дальші питання були ставлені Ю. Седихові з Києва, волинському А. Боднарчукові і київському Л. Литвиненкові. На всіх пресових конференціях тренери чи спортсмени з України відповідали лише російською мовою, мовляв тому, що перекладачі не знали української мови. Приватно всі вони говорили українською мовою.

Напередодні закриття Олімпійських Ігор, О. Яхно взяв участь у прийнятті, яке влаштував Організаційний Комітет Олімпіади для чужинських кореспондентів. Використовуючи цю нагоду, він зустрівся з Л. Шантіні, який в більшості випадків проводив пресові конференції, пояснив йому українську олімпійську проблематику і подякував від українських журналістів за вміле керування конференціями.

На останній пресовій конференції О. Яхно поставив питання лордові Кілянінові, президентові МОК: „Хочу конкретно запитатися про справу України. На підставі інформації, поданих пресі Українським Олімпійським Комітетом — Україна є державою, є членом Об'єднаних Націй та має зформовані федерації всіх видів спорту, які є заступлені на Олімпіадах. На вашу думку, якщо б Україна внесла прохання в справі окремої участі на Олімпійських Іграх, як це прохання було б розглянене МОК-ом?“

На це питання лорд Кілянін дав дослівно таку відповідь: „Оскільки мені відомо, зі сторони України не було внесення прохання ані до МОК ані до будь-якої федерації в справі окремої участі в Олімпійських Іграх. Тому не знаю, яке могло б бути прийняте рішення. Одне не подобається мені, що є деякі інституції, які вживають олімпійські емблеми і олімпійську назву для політичних цілей“

SERVICE

Увага КВІНО! ДОСВІДНИЙ МАЛІЯР

приймає замовлення на малювання домі з зовні і внутрі та декорування помешкань. Низькі ціни. За домовленням телефонуйте: (212) 651-4542

REAL ESTATE

Хата — 7 км., 1 акер землі, над гірським потоком, оліве огирання, близ 209 і Союзівки. Ціна 27,000.00 дол. Хата — 6 км., 6 акрів землі при 209, оліве огирання, близ „коледжу“ і „гай скул“, знаменито для лікарів, 75,000.00 дол. 5 акрів землі, 1000 фронту, гірський потік, 15,000.00 дол.

S. OLEKSIW Real Estate Broker P.O. Box 348 Kerkonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-7692

НА ПРОДАЖ

2 1/2 АКРА ЗЕМЛІ в Кергонксоні, біля Союзівки (200 ft. від нової церкви). По інформації телефонуйте: (212) 726-8288

Різне

ВШ Передплатників книжки

Марії Лівницької „НА ГРАНИ ДВОХ ЕПОХ“

які за цей час змінили свою адресу і не доставляють книжки, просимо подати свою нову адресу на ім'я:

N. CHOLODNY 296 Woodworth Avenue Yonkers, N.Y. 10701, USA

ДО ВІНАЙМУ в Ірвінгтоні, біля УНДому 4 КМ. ПОМЕШКАННЯ на 3-му поверсі. Побажано без дітей і пса. Телефон: (201) 399-8082

FOR SALE INCOME HOME Residential, near Ukrainian National Association. Modern 4 bedroom home with attached 2-3 room rented apartments. Redwood fenced yard. Fruit trees, shrubs. Price \$55,000.00. Phone (914) 647-4125 20 Ceter St., Ellenville, N.Y.

HELP WANTED MALE СУПЕРІНТЕНДЕНТ І HANDYMAN — Увага! Може бути власником або співласником 30-род. будинку в Брукліні, біля Проспект Парку. — На вигідних умовах. Тел. (212) 768-9615 по пол.

FUNERAL DIRECTORS LYTWIN & LYTWIN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга ЦІЦПА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere In New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Вавид Вруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 7502. Тарзан ратус собаку

Поспішай, любий, щоб він не втопився! Спокійно, приятелю! Ну, передай мені цю бідну тварину!

Гав! Ой!.. Це така твоя вдячність? Може він хоче, щоб ми пішли слідом за ним?